

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **Mgr. K. B.**,
bývajúcej v L., zastúpenej
JUDr. R. J., advokátom so sídlom v B., proti odporcovi **CETELEM SLOVENSKO, a.s.**, so
sídlom v Bratislave, Panenská 7, IČO: X., zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. M.
C., s.r.o., so sídlom v B., **o návrhu na obnovu konania**, vedenej na Okresnom súde Lučenec
pod sp.zn. 8 C 42/2012, o dovolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej
Bystrici z 18. decembra 2012, sp.zn. 15 Co 259/2012 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie navrhovateľky **o d m i e t a**.

Odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Lučenec uznesením z 26. júna 2012, č.k. 8 C 42/2012-27 zamietol návrh navrhovateľky na obnovu konania s poukazom na ustanovenie § 234 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej „O.s.p.“) v spojení s ustanovením § 230 ods. 1 O.s.p. V odôvodnení rozhodnutia poukázal na skutočnosť, že navrhovateľka podala predmetný návrh 25. apríla 2012 po tom, ako sa 20. marca 2011 od Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS dozvedela o dôvode obnovy konania v zmysle ust. § 228 ods. 1 písm. a/, e/ O.s.p. Vysvetlil procesnoprávnu podstatu návrhu na obnovu konania a zákonom stanovené predpoklady prípustnosti tohto mimoriadneho opravného prostriedku, predovšetkým poukázal na obligatórnosť dodržania zákonných lehôt (kombinácia dvoch lehôt – subjektívnej a objektívnej). Návrh na obnovu konania zamietol s odôvodnením, že navrhovateľka podala návrh po uplynutí prekluzívnej subjektívnej trojmesačnej lehoty. Konštatoval, že navrhovateľka sa o dôvode obnovy konania dozvedela 20. marca 2011, ale samotný návrh na obnovu konania doručila súdu až 25. apríla 2012.

Vzhľadom na dôvody obnovy konania ďalej uviedol, že dňom uverejnenia zhrnutia rozhodnutí Súdneho dvora a Súdu prvého stupňa v Úradnom vestníku Európskej únie, sa stali známymi každému, koho sa týkajú (§ 2 ods. 1 zák. č. 416/2004 Z.z. o Úradnom vestníku Európskej únie). Nakoľko navrhovateľka sa odvoláva vo svojom návrhu na Rozsudok Európskeho súdneho dvora vo veci C- 240/98- Oceáno Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero z 27. júna 2000 a Rozsudok Európskeho súdneho dvora vo veci C- 473/00- Cofidis SA and Jean – Louis Fredout z 21. novembra 2002, jej návrh aj z tohto dôvodu nepovažoval za podaný včas. Doplnčacím uznesením z 24. septembra 2012, č.k. 8 C 42/2012-42 rozhodol tiež o trovách konania tak, že navrhovateľke, a ani odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie navrhovateľky uznesením z 18. decembra 2012, sp.zn. 15 Co 259/2012 uznesenie súdu prvého stupňa v znení doplnčacieho uznesenia ako vecne správne podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil. Z obsahu spisu zistil, že návrh na obnovu konania bol podaný osobne 25. apríla 2012, z čoho je zrejmé, že bol podaný v rámci 3-ročnej objektívnej lehoty, ktorej začiatok je zákonom stanovený od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia (14. októbra 2011). Začiatok trojmesačnej subjektívnej lehoty je stanovený subjektívnym momentom dozvedenia sa o dôvode obnovy konania, resp. subjektívnym okamihom, od ktorého sa dôvod obnovy konania mohol uplatniť. Poukázal na to, že navrhovateľka v podanom návrhu na obnovu konania (č.l. 1 spisu) presne uviedla okamih, kedy sa o dôvode obnovy konania dozvedela, t.j. konkrétne 20. marca 2011, keď ju Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS odkázalo na stránku Ministerstva spravodlivosti SR na prístupné rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie. Stotožnil sa s tvrdením navrhovateľky, že „subjektívny prvok každej lehoty je daný tým, že počítanie sa odvíja od subjektívne daného momentu zistenia“. Zároveň konštatoval, že nemožno súdu prvého stupňa vytknúť nevykonanie dokazovania a nevypočutie navrhovateľky ohľadne správnosti ňou uvádzaných dátumov. Uviedol, že nemal dôvod pochybovať o korektnosti uvedeného okamihu, t.j. kedy sa navrhovateľka dozvedela o konštantnej judikatúre Európskeho súdneho dvora, ako aj všeobecných súdov Slovenskej republiky týkajúcich sa ochrany práv spotrebiteľa. V týchto súvislostiach ohľadne dôvodu obnovy konania v zmysle ust. § 228 ods. 1 písm. e/ O.s.p navyše uviedol, že nie je celkom zrejmé, v prípade, ak účastník konania napadol právoplatné rozhodnutie návrhom na obnovu konania z dôvodu jeho rozporu s rozhodnutím Súdneho dvora Európskych spoločenstiev alebo iného orgánu Európskych spoločenstiev, ako jednoznačne určiť začiatok plynutia subjektívnej trojmesačnej lehoty. Mal za to, že od navrhovateľky nemožno spravodlivo požadovať, aby

sledovala celú judikatúru Súdneho dvora a ďalších dvoch komunitárnych súdov, pričom rozsudky Súdneho dvora alebo súdu prvého stupňa pred 1. aprílom 2004 z prevažnej časti nie sú ani preložené do slovenského jazyka. V danom prípade však poukázal na to, že navrhovateľka sama určila, že sa o konštantnej judikatúre Súdneho dvora Európskych spoločenstiev dozvedala 20. marca 2011. V zmysle podaného návrhu v predmetnej veci koniec trojmesačnej subjektívnej lehoty na podanie návrhu na obnovu konania pripadol na 20. jún 2011. Nakoľko však navrhovateľka doručila návrh na obnovu konania súdu prvého stupňa osobne 25. apríla 2012, súd prvého stupňa správne návrh na obnovu konania zamietol z dôvodu, že návrh na obnovu konania nebol podaný v zákonnej lehote, a teda včas. Na základe uvedených skutočností napadnuté uznesenie v znení dopĺňacieho uznesenia ako vecne správne podľa ustanovenia § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1, § 224 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala navrhovateľka dovolanie, ktorého prípustnosť a dôvodnosť odôvodnila ustanovením § 236 O.s.p v spojení s ustanovením § 237 písm. f) O.s.p, § 241 ods. 2 písm. b) a c) O.s.p., ako aj tým, že rozhodnutie súdu je v rozpore s európskymi normami na ochranu spotrebiteľa a porušuje práva spotrebiteľa podľa čl. 38 Charty základných práv Európskej únie. K odňatiu možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) O.s.p. malo dôjsť podľa jej názoru tým, že ani jeden z konajúcich súdov neodstraňoval nejasnosti uvedené v návrhu, na prejednanie veci nenariadil pojednávanie, na ktorom by navrhovateľku konfrontoval v sporných otázkach, formalisticky vychádzal iba z návrhu (keďže celé odôvodnenie rozhodnutia súdov prvého stupňa a odvolacieho súdu poukazuje len na formálnu chybu). Poukázala na skutočnosť, že sudy nižšieho stupňa mechanicky, bez akéhokoľvek zamyslenia, či logického uvažovania prehlásili, že navrhovateľka sa o možnosti podať návrh na obnovu konania dozvedela 20. marca 2011 a nepozastavili sa nad tým, že platobný rozkaz prevzala 28. septembra 2011. Namietala, že konštatovanie súdu, že navrhovateľka nedodrжала subjektívnu lehotu na podanie návrhu, nie je správne. Za inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b) O.s.p) považovala nepreskúmateľnosť napadnutých rozhodnutí pre nedostatok dôvodov, nevykonanie dokazovania a nesprávne posúdenie podmienky nesplnenia subjektívnej lehoty. Porušenie práv garantovaných v čl. 38 Charty základných práv EÚ a čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ navrhovateľky ako spotrebiteľky spôsobili sudy tým, že neprihliadli na vysoký záujem európskeho práva na ochrane spotrebiteľa pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami tak, ako to ukladá kogentné ustanovenie v čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS a početná judikatúra Súdneho

dvora Európskej únie, ktorú citoval. Poukázala na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie C-618/10 Banco Espanol de Crédito a mala za to, že samotná existencia tohto rozhodnutia je ďalším spôsobilým dôvodom pre povolenie obnovy konania. Vzhľadom na uvedené uviedla, že súd nesprávne vykladá európske právo, konkrétne čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. V zmysle záverov rozsudku Súdneho dvora Európskej únie Clifit uviedla, že súd mal možnosť a povinnosť predložiť Súdnemu dvoru EÚ prejudiciálnu otázku, čím sa dopustil aj porušenia práva na zákonného sudcu podľa čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd. Navrhla, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu a súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odporca vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že sa plne stotožňuje s rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorý potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa, že návrh na obnovu konania bol podaný oneskorene. Navrhol, aby dovolací súd podané dovolanie zamietol.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu.

V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadla navrhovateľka dovolaním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému v ustanovení § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Dovolanie navrhovateľky preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania navrhovateľky by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní, v ktorom bolo vydané, došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (vid' napríklad R 117/1999, R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

So zreteľom na navrhovateľkou tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednáwanej veci jej súdom bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O taký prípad v prejednávanej veci nejde z dôvodu, že súdy pri prejednávaní a rozhodovaní veci postupovali v súlade s právnymi predpismi a navrhovateľke neznemožnili uplatniť procesné práva priznané jej právnym poriadkom na zabezpečenie jej práv a oprávnených záujmov.

Dovolaiteľka namieta, že k porušeniu jej ústavných práv a tým aj k vade konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) O.s.p. došlo tým, že súdy vo veci rozhodli bez toho, aby nariadili na prejednanie veci pojednávanie, nevykonali dôkazy, v konaní ju nevypočuli a nekonfrontovali jej tvrdenia v návrhu so skutkovým priebehom. Všetky tieto dovolacie dôvody, ako vyplýva zo súdnej praxe Najvyššieho súdu, by v prípade ich preukázania v konaní bolo možné považovať za vady konania podľa § 237 písm. f) O.s.p., nie za inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) O.s.p.

Podľa § 230 ods. 1 O.s.p. návrh na obnovu konania treba podať v lehote troch mesiacov od toho času, keď ten, kto obnovu navrhuje, sa dozvedel o dôvode obnovy, alebo od toho času, keď ho mohol uplatniť.

Podľa § 230 ods. 2 písm. a) až d) O.s.p. po troch rokoch od právoplatnosti rozsudku možno návrh podať len z dôvodu uvedeného v § 228 ods. 1 písm. a) v prípade, že ide o trestný rozsudok, na podklade ktorého sa v občianskom súdnom konaní priznalo právo

a ktorý bol neskôr podľa trestnoprávnych predpisov zrušený; b/ § 228 ods. 1 písm. c); § 228 ods. 1 písm. d); § 228 ods. 1 písm. e).

Obnova konania je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno za podmienok ustanovených v zákone dosiahnuť nápravu vo veci, v ktorej nebol skutkový stav v pôvodnom konaní zistený úplne alebo správne. Konanie o obnove prebieha v dvoch fázach. V prvej z nich (iudicium rescindens) súd skúma, či je obnova konania procesne prípustná; návrhu na obnovu konania v tejto fáze súd buď vyhovie alebo ho zamietne. Druhá fáza (iudicium rescissorium) predstavuje nové prerokovanie a rozhodnutie vo veci.

Zákon stanovuje na podanie návrhu na obnovu konania subjektívnu a objektívnu lehotu. Subjektívna lehota na podanie tohto návrhu je 3-mesačná; jej začiatok plynie od času, keď sa ten, kto obnovu navrhuje, dozvedel o dôvode obnovy alebo keď mohol dôvod obnovy uplatniť. Objektívna lehota na podanie návrhu na obnovu konania je 3-ročná a začína plynúť od okamihu, kedy obnovou napadnuté rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť; po uplynutí 3-ročnej lehoty môže byť návrh na obnovu podaný len v prípadoch uvedených v § 230 ods. 2 O.s.p. Obe lehoty (subjektívna i objektívna) sú lehotami zákonnými a nie je možné ich predĺžiť, ani skrátiť.

Podľa § 234 ods. 2 O.s.p. ak súd zamietne návrh na obnovu konania preto, že nie je prípustný, alebo preto, že ho podal niekto, kto naň nebol oprávnený, alebo preto, že je zrejme oneskorený, nemusí nariadovať pojednávanie.

Podľa § 115 ods. 1 O.s.p. ak tento zákon alebo osobitný predpis neustanovuje inak, súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná.

Podľa § 214 ods. 1 písm. O.s.p. na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie (písm. a/), ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania (písm. b/), to vyžaduje dôležitý verejný záujem (písm. c/).

Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v ostatných prípadoch možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania.

Pre konanie na súde prvého stupňa, ako aj pre odvolacie konanie, platí zásada prejednávania veci (resp. odvolania) na ústnom pojednávaní. Ustanovenie § 115 ods. 1 O.s.p. ukladá súdu povinnosť, okrem prípadov v zákone alebo osobitnom predpise výslovne uvedených, nariadiť pojednávanie len na prejednanie veci samej. Za súčasť prejednávania veci podľa § 115 ods. 1 O.s.p. (prejednanie veci s nariadením pojednávania) treba považovať iba také konania súdov, ktoré sa týkajú „veci samej“ (merita veci), o ochranu ktorej účastník konania požiadal. Pre konanie a rozhodovanie súdov „o iných“ (ako meritórnych otázkach, napr. procesných otázkach), výsledkom ktorých sú uznesenia, pretože sa netýkajú veci samej, nariaďovať pojednávanie nie je potrebné. Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 234 ods. 2 O.s.p. výslovne ustanovuje, že v prípade, ak zamieťa návrh na obnovu konania z dôvodu, že bol podaný zrejme oneskorene, nemusí nariaďovať pojednávanie.

Odvolací súd, ktorý svojím uznesením potvrdil uznesenie prvostupňového súdu bez nariadenia pojednávania, urobil tak v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 písm. c) O.s.p., podľa ktorého pojednávanie na odvolacom súde netreba nariaďovať, ak odvolanie smeruje proti uzneseniu. Nenariadením pojednávania v takom prípade sa účastníkovi konania neodníma možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) O.s.p.

Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ súd prvého stupňa nepredvolal účastníkov, nemohlo dôjsť v súvislosti s takýmto rozhodnutím k odňatiu možnosti dovolateľky konať pred súdom. Posudzujúc dovolanie dovolateľky z týchto rozhodujúcich hľadísk, nedá sa postupu nižších súdov vytykať nesprávnosť predpokladanú v ustanovení § 237 písm. f) O.s.p. Pri svojom rozhodovaní postupovali sudy nižších stupňov v súlade s procesnými zákonnými ustanoveniami.

Rovnako námietka navrhovateľky o postupe súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu o nevykonaní dôkazov, nie je dôvodná. Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy. Nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv navrhovateľky nie je ani postupom, ktorým by jej súd odňal možnosť konať pred súdom, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrí výlučne súdu, a nie účastníkom konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.). Ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť nanajvýš k jeho nesprávnym skutkovým záverom, a teda v konečnom dôsledku aj k nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k zmätočnosti rozhodnutia (viď napr. aj rozhodnutia

uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993 a pod č. 125/1999).

Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že nie je opodstatnená ani námietka dovolateľky týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu.

To, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 167 ods. 2 O.s.p. ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená vo vyššie citovanom ustanovení. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho

rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávajúcu vec, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijatý záver o splnení podmienok pre zamietnutie návrhu na obnovu konania zrozumiteľne a v potrebnom rozsahu vysvetlil.

Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia skonštatoval správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu doplnil ďalšie dôvody, pre ktoré toto rozhodnutie potvrdil. Taktiež vysvetlil, prečo sa nestotožnil s námietkami navrhovateľky uvedenými v odvolaní. Odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia dalo tak odpoveď na relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany oprávnenej. Rozhodnutie odvolacieho súdu nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a že aj odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p., v spojení s § 167 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv navrhovateľky.

Navrhovateľka ďalej v dovolaní poukázala na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie C-618/10 Banco Espanol de Crédito a mala za to, že samotná existencia tohto

rozhodnutia je ďalším spôsobilým dôvodom pre povolanie obnovy konania. V tejto súvislosti uviedla, že súd nesprávne vykladá európske právo, konkrétne čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. V zmysle záverov rozsudku Súdneho dvora Európskej únie Clifit namietala, že súd mal možnosť a povinnosť predložiť Súdnemu dvoru EÚ prejudiciálnu otázku, čím sa dopustil aj porušenia práva na zákonného sudcu podľa čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd.

Podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. súd konanie preruší, ak rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy.

Vychádzajúc z vyššie citovaného ustanovenia je súd ako autoritatívny orgán rozhodujúci spory a iné právne veci povinný obligatórne prerušiť súdne konanie, ak rozhodol o tom, že požiada podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní európskej únie (ďalej len ZFEÚ), pôvodne čl. 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, Súdny dvor Európskej únie o vydanie rozhodnutia o predbežnej (prejudiciálnej) otázke.

Povinnosť vnútroštátneho súdneho orgánu požiadať Súdny dvor o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke je zakotvená v druhej vete článku 267 ZFEÚ. Túto povinnosť požiadať o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke nemožno však vykladať absolútne, t.j. že vnútroštátny orgán má vždy a za akýchkoľvek okolností povinnosť požiadať o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku totiž nevyplýva, že všeobecný súd môže prerušiť konanie a predložiť Súdnemu dvoru návrh na rozhodnutie o prejudiciálnej otázke o výklade právneho aktu Európskej únie len na návrh účastníka konania, avšak predpokladom takéhoto procesného postupu nie je len samotná skutočnosť, že sa v konkrétnej veci aplikuje ustanovenie zákona platného v Slovenskej republike, do ktorého bol prenesený obsah únieových právnych noriem. Predpokladom povinnosti začať konanie o predbežnej otázke týkajúcej sa výkladu komunitárneho práva je v zmysle ustálenej judikatúry Súdneho dvora predovšetkým skutočnosť, či otázka komunitárneho práva je pre riešenie daného prípadu relevantná. Teda zmyslom riešenia predbežnej otázky nie je rozhodnúť konkrétny spor, ktorý je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny, ale zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva.

Podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie má Súdny dvor Európskej únie právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv;

b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Únie. Ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom a tento orgán usúdi, že rozhodnutie o nej je nevyhnutné pre vydanie jeho rozhodnutia, môže sa obrátiť na Súdny dvor Európskej únie, aby o nej rozhodol. Ak sa táto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je tento súdny orgán povinný obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie. Túto povinnosť požiadať o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke nemožno vykladať absolútne, t.j. že vnútroštátny súdny orgán má vždy a za akýchkoľvek okolností povinnosť požiadať o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke v zmysle čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

K otázke povinnosti vnútroštátneho súdneho orgánu predložiť predbežnú otázku Súdnemu dvoru Európskej únie podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa na základe predbežnej otázky položenej Corte suprema Cassazione vyjadril aj Súdny dvor Európskej únie. V rozsudku CILFIT, C – 283/81 publikovanom v Zbierke rozhodnutí Súdného dvora EÚ (ECR), str. 3415 uviedol, že „článok 177 tretí odsek Zmluvy EHS (teraz čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie) sa má vykladať v tom zmysle, že súd, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je povinný obrátiť sa na Súdny dvor, ak sa v spore pred týmto súdom položí otázka týkajúca sa práva Spoločenstva, s výnimkou prípadov, keď skonštatuje, že položená otázka nie je relevantná alebo Súdny dvor už podal výklad sporného ustanovenia Spoločenstva alebo že správne uplatnenie práva Spoločenstva je také jednoznačné, že neexistujú o tom rozumné pochybnosti, pričom existenciu tejto možnosti treba posúdiť na základe charakteristík práva Spoločenstva, osobitných ťažkostí spojených s jeho výkladom a nebezpečenstva rozdielnej judikatúry v rámci Spoločenstva“.

V danom prípade rozhodnutia súdov nižších stupňov nespočívajú na aplikácii alebo interpretácii práva Európskej únie. Z rozhodnutí, ktorých zrušenia sa navrhovateľka podaním dovolania domáha, vyplýva, že o zamietnutí návrhu na obnovu konania bolo rozhodnuté podľa ustanovení Občianskeho súdneho priadku - procesného predpisu upravujúceho konanie súdov v Slovenskej republike - nie noriem práva Európskej únie. Procesný postup súdov mal v danom prípade podklad najmä v ustanoveniach § 230 O.s.p. a 234 ods. 2 O.s.p., upravujúcich včasnosť podania návrhu na obnovu konania. Zo strany súdov nižších stupňov išlo teda v preskúmvanej veci výlučne o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych

predpisov. Z uvedeného dôvodu je bezpredmetná námietka navrhovateľky, že bolo porušené právo na zákonného sudcu, ktoré garantuje čl. 38 ods. 1 Listiny, keď sa súd svojvoľne neobrátil na Súdny dvor Európskej únie s predbežnou otázkou.

Navrhovateľka v dovolaní namieta, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

Iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Z hľadiska dovolateľkou tvrdenej existencie tzv. inej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. treba uviesť, že dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné (o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde).

Z obsahu dovolania je zrejmá aj námietka navrhovateľky spochybňujúca úplnosť zistenia skutkového stavu veci, či nesprávnosť skutkových zistení. K tomu dovolací súd uvádza, že v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 O.s.p. dôvodom dovolania nemôže byť samo osebe nesprávne skutkové zistenie. Dovolanie totiž nie je „ďalším“ odvolaním, ale je mimoriadnym opravným prostriedkom určeným na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O.s.p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) vád. Preto sa dovolaním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

Navrhovateľka v dovolaní namieta aj skutočnosť, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje

zmätočnosť rozhodnutia). I keby teda tvrdenia navrhovateľky boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), žalobkyňou vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Keďže ustanovenia § 237, § 239 ods. 1 až 3 O.s.p. dovolanie navrhovateľky proti uzneseniu odvolacieho súdu nepripúšťajú, bolo potrebné tento opravný prostriedok odmietnuť podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p. Vzhľadom na to Najvyšší súd Slovenskej republiky, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nemohol sa zaoberať napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému odporcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti navrhovateľke, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Odporcovi dovolací súd nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 10. októbra 2013

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová